

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Z. M.,** zastoupená JUDr. Bělou Sedláčkovou, advokátkou se sídlem Václavská 2, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti,** se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2016, č. j. MSP-272/2015-ODSK-OTC/19, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2017, č. j. 11 A 71/2016 – 38,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 4144 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám její zástupkyně JUDr. Běly Sedláčkové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Rozhodnutí městského soudu a jemu předcházející rozhodnutí

[1] Rozsudkem ze dne 4. 8. 2017, č. j. 11 A 71/2016 – 38, Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2016, č. j. MSP-272/2015-ODSK-OTC/19, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Žalobou napadeným rozhodnutím přitom byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestných činů ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů (dále jen „zákon o obětech trestných činů“).

[2] Městský soud v odůvodnění nadepsaného rozsudku nejprve obsáhle zrekapituloval dosavadní průběh projednávané věci. Následně uvedl, že podmínky pro poskytnutí peněžité pomoci jsou stanoveny v § 23 až § 37 zákona o obětech trestných činů. Zmíněný zákon nicméně pojem „peněžitá pomoc“ výslovně nedefinuje. Z obecného významu pojmu „pomoc“ však městský soud dovodil, že jde o úkon, kterým je zmírňována určitá újma, zde újma oběti trestného činu. Nejde přitom o úkon, kterým je vzniklá újma zcela odškodněna, neboť stát nevstupuje do povinností pachatele trestného činu v plné výši. Podle § 25 odst. 1 věta první zákona o obětech trestných činů peněžitá pomoc spočívá v poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem.

[3] Žalovaný v předmětné věci rozhodl o nevyhovění žádosti žalobkyně s odkazem na § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů. Podle tohoto ustanovení se peněžitá pomoc poskytne na žádost oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů (pozn. toto postavení bylo napadeným rozhodnutím žalobkyni přiznáno) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč. Městský soud pak v dané souvislosti konstatoval, že § 28 zákona o obětech trestných činů neupravuje, jaké skutečnosti mohou být důvodem pro poskytnutí pomoci. Podle § 25 odst. 2 zákona o obětech trestných činů se peněžitá pomoc poskytne, pokud nemajetková újma, škoda na zdraví, nebo škoda vzniklá v důsledku smrti způsobené trestným činem nebyla plně nahrazena. Z uvedeného ustanovení tedy městský soud dovodil, že peněžitá pomoc se poskytne v případě, kdy je oběti trestného činu způsobena buď nemajetková újma, nebo škoda na zdraví, nebo škoda vzniklá v důsledku smrti, způsobená trestným činem. Z § 28 zákona o obětech trestných činů dále vyplývá, že peněžitá pomoc se poskytuje i za obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením. O nemajetkové újmě hovoří též odstavec 2 tohoto ustanovení.

[4] Městský soud proto nesouhlasil s hodnocením žalovaného, že peněžitá pomoc nepřichází v úvahu v případě, kdy je požadováno „*zadostiučinění nemajetkové újmy*“, když s peněžitou pomocí v případě vzniku nemajetkové újmy zákon o obětech trestných činů výslovně počítá. Podle názoru městského soudu tak žalovaný pochybil, jestliže se ve svém odůvodnění omezil pouze na argumentaci § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů, přičemž nepřihlédl k těm ustanovením zákona, ze kterých vyplývá, že peněžitá pomoc přichází v úvahu i v případech, kdy byla způsobena nemajetková újma. Z tohoto pohledu městský soud shledal důvodnou i námitku o přepjatém formalismu, neboť se žalovaný soustředil pouze na formu pomoci, aniž by však žalobkyni o možných formách pomoci jednoznačně poučil.

[5] Z obsahu správního spisu městskému soudu vyplynulo, že žalobkyně byla výzvou ze dne 27. 11. 2015 vyzvána k odstranění vad podané žádosti, a to k doplnění žádosti o vyčíslení jednotlivých položek, úvah a předložení důkazů ohledně uplatněné částky 172 000 Kč. V dané výzvě je citován § 28 odst. 1 písm. a) a b) zákona o obětech trestných činů, avšak výzva k tomu, aby žalobkyně případně reagovala na možnou formu pomoci v tomto ustanovení uvedenou, eventuelně upravila svoji žádost, pokud jde o konkretizaci formy požadované pomoci, popř. i o její výši, zde však uvedena není. Dle názoru městského soudu proto nelze žalobkyni přičítat k tíži, že se v doplnění žádosti zabývala okolnostmi svého napadení, tvrzením o následcích napadení a úvahami o výši požadované

pomoci namísto toho, aby uvedla, jaké formy pomoci se domáhá. Ani skutečnost, že žalobkyně byla zastoupena advokátem, nezbavovala správní orgán povinnosti, aby ji v souladu se zásadami dobré veřejné správy poučil o možných formách pomoci, když bylo patrno, že žalobkyně žádá o peněžitou pomoc za nemajetkovou újmu, která jí byla přiznána i trestním soudem, přičemž zákon o obětech trestných činů poskytnutí peněžité pomoci v takových případech umožňuje.

[6] Městský soud poté doplnil, že žadatel o peněžitou pomoc musí splňovat všechny zákonem stanovené podmínky, mezi něž patří např. zhoršená sociální situace oběti trestného činu. Není-li tato podmínka splněna, samotné splnění podmínek uvedených v § 26, § 27 a § 29 zákona o obětech trestných činů neznamená povinnost správního orgánu žádosti vyhovět. Výše pomoci je pak zákonem omezena jak v případě paušální částky, tak i v případech náhrady prokázaných ztrát či nákladů.

[7] Z uvedených důvodů tak městský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, přičemž v dalším řízení bude na žalovaném, aby znovu posoudil žádost žalobkyně o poskytnutí peněžité pomoci, zejména ji vyzval k tomu, aby jednoznačně uvedla požadovanou formu pomoci.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobkyně

[8] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě kasační stížnost opřenou o § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[9] V kasační stížnosti stěžovatel předně uvedl, že v § 4 odst. 2 až 4 a § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je rozvedena zásada součinnosti správních orgánů s dotčenými osobami. V této souvislosti však zároveň poukázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010 - 214, podle kterého poučovací povinnost nezahrnuje poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v tom kterém případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku, ale jen pomoci k tomu, aby mohl zákonem stanoveným způsobem dát najevo, co hodlá učinit. Poučovací povinnost se nevztahuje na poučování o otázkách hmotného práva, tedy zda a jak mají účastníci hájit v řízení svá práva a jaké důsledky pro ně plynou z toho, že tak neučiní.

[10] Stěžovatel tedy vyjádřil nesouhlas s názorem městského soudu, že na jeho výzvu ze dne 27. 11. 2015 žalobkyně reagovala bez konkretizace peněžité pomoci co do její formy a výše, přičemž vůči ní mělo následovat další poučení. Řízení o poskytnutí peněžité pomoci se zahajuje na návrh. Návrh žalobkyně po jeho doplnění neobsahoval vady, které by bránily jeho věcnému projednání, když žalobkyně dostatečně vymezila předmět správního řízení. Stěžovatel pak v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu nebyl povinen žalobkyni dále poučovat o jejích hmotných právech, přičemž pochybení v poučení o právech procesních nebylo městským soudem zjištěno. Skutečnost, že žalobkyně předmětné výzvě porozuměla, přitom plyne z obsahu její reakce ze dne 20. 12. 2015, kde nejen jednoznačně uvádí svůj požadavek, ale zabývá se i tím, z jakého důvodu nemůže požadoval peněžitou pomoc ve formě ztráty na výdělku či nákladů spojených s léčením.

[11] Závěr městského soudu, že nebylo přihlédnuto k tomu, že peněžitá pomoc přichází v úvahu i v případech, kdy byla trestným činem způsobena nemajetková újma, není dle stěžovatele pro danou věc významný, neboť (ne)způsobení nemajetkové újmy trestným

činem nebylo v důvodech zamítnutí žádosti nijak reflektováno. Žalobkyně byla stěžovatelem označena za oběť trestného činu dle § 24 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů. Takové oběti obecně náleží peněžitá pomoc (bez ohledu na to, zda jí trestným činem byla také způsobena nemajetková újma), ale pouze ve formě a výši, kterou předmětný zákon zná a umožňuje. O formách a výši peněžité pomoci byla žalobkyně dle názoru stěžovatele poučena dostatečně, a ten by tudíž neměl nést odpovědnost v podobě zrušení svého rozhodnutí za to, že žalobkyně zastoupená advokátkou požadovala po správním orgánu něco, co právní úprava neumožňuje.

[12] Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalobkyně ztotožnila se závěry městského soudu, přičemž zdůraznila, že tyto plně respektují účel zákona o obětech trestných činů. Zároveň zmínila, že § 28 odst. 1 zákona o obětech trestných činů výslovně stanovuje paušální částku pro každou ze skupin obětí trestných činů, a to v případě, že nebudou splněny zákonné předpoklady ohledně prokázání konkrétních výdajů. Následně žalobkyně s odkazem na § 4 správního řádu uvedla, že veřejná správa je především službou veřejnosti. Správní orgány tak mají dotčeným osobám umožnit uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy, zejména pak v takto citlivé věci. Pokud byla pro stěžovatele natolik zásadní otázkou forma poskytnutí peněžité pomoci, měl o této okolnosti žalobkyni řádně poučit. V takovém případě by se nejednalo o poučení o hmotném právu ani o „poskytnutí komplexního návodu“, ale o upozornění, že stěžovatel chápe aplikovaný předpis určitým způsobem, a tudíž žádá žalobkyni o sdělení jistých skutečností. Sama žalobkyně totiž na základě znění dotčeného ustanovení zákona o obětech trestných činů nemohla dojít k jinému závěru, než že se peněžitá pomoc, je-li oběti trestného činu poskytována, musí poskytnout alespoň v paušální částce (pokud stěžovatel nevyhoví výši či důvodnosti požadované částky). Byl to přímo stěžovatel, kdo žalobkyni označil za oběť trestného činu, které obecně náleží peněžitá pomoc, avšak současně její žádosti nevyhověl, a to z ryze formalistických důvodů. S ohledem na výše uvedené tedy žalobkyně navrhla, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Jádrem kasační stížnosti je pak právní otázka týkající se podmínek pro poskytnutí peněžité pomoci ve smyslu zákona o obětech trestných činů.

[16] Podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů *má právo na peněžitou pomoc oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví.*

[17] Podle § 25 odst. 1 a 2 zákona o obětech trestných činů *(1) peněžitá pomoc spočívá v jednorázovém poskytnutí peněžité částky k překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem. (2) Peněžitá pomoc se poskytne, pokud nemajetková újma, škoda na zdraví nebo škoda vzniklá v důsledku smrti způsobené trestným činem nebyla plně nahrazena.*

[18] Podle § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů *se peněžitá pomoc poskytne na žádost oběti uvedené v § 24 odst. 1 písm. b) v paušální částce 50 000 Kč nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením, snížené o součet všech částek, které oběť z titulu náhrady škody již obdržela; peněžitá pomoc nesmí přesáhnout ve svém součtu částku 200 000 Kč.* Odstavec 2 citovaného ustanovení dále stanoví, že *pokud o náhradě škody nebo nemajetkové újmy bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení peněžité pomoci v rozsahu, v jakém již bylo o náhradě škody nebo nemajetkové újmy rozhodnuto*.

[19] Podle § 33 zákona o obětech trestných činů *poskytnutím peněžité pomoci oběti přechází nárok oběti na náhradu škody nebo nemajetkové újmy vůči pachateli na stát, a to v rozsahu poskytnuté peněžité pomoci.*

[20] Z obsahu správního spisu je v dané věci zřejmé, že žalobkyně žádostí ze dne 16. 8. 2015 požádala o přiznání peněžité náhrady oběti trestného činu. V této žádosti uvedla, že jí byla trestným činem způsobena těžká újma na zdraví a hmotná škoda, přičemž také poukázala na svůj současný zdravotní stav, změnu životního stylu, nutnost provedení úprav v bytě a potřebu pomoci od svého okolí. Požádala proto o poskytnutí peněžité částky ve výši 172 000 Kč k překlenutí zhoršené sociální situace, která jí jako oběti trestného činu byla trestným činem způsobena. Výzvou stěžovatele ze dne 27. 11. 2015, č. j. MSP-272/2015-ODSK-OTC/5, byla žalobkyně s odkazem na § 28 odst. 1 písm. a) a b) zákona o obětech trestných činů, vyzvána k doplnění žádosti ohledně částky 172 000 Kč s tím, že je třeba uvést, „*co tato částka představuje, z jakých položek se skládá, jakými úvahami byla při vyčíslení jednotlivých položek vedena a kterými konkrétními důkazy své tvrzení prokazuje*“. Podáním ze dne 20. 12. 2015 pak žalobkyně svoji žádost k uvedené výzvě stěžovatele doplnila. V něm předně popsala průběh napadení a svůj zdravotní stav. Poté uvedla, že žádá o odškodnění nemateriální újmy; žádné doklady (např. za léky, výměnu zámku, atp.) si neuschovala. Dle orientace v cenách za pomoc další osoby, co se týče péče o žalobkyni, pokud by tyto služby musela hradit při obecné ceně 200 Kč za jeden den, jde o částku 73 000 Kč ročně. K datu podání žádosti sama žalobkyně uvažovala 172 dní po 1000 Kč, neboť je v běžném životě odkázána na péči jiných osob. Stěžovatel si v dané souvislosti vyžádal u Krajského soudu v Brně spis zn. 2 Tm 6/2015 a vyrozuměl žalobkyni o provádění důkazu bez ústního jednání s poučením o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Z obsahu trestního spisu vyplynulo, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2015, č. j. 2 Tm 6/2015 – 289, byl mladistvý M. P. (dále jen „obžalovaný“) uznán vinným proviněním loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, přičemž mu bylo uloženo trestní opatření odnětí svobody v trvání 26 měsíců, povinnost uhradit náklady Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, jakož i povinnost zaplatit poškozené (tj. žalobkyni) na náhradě škody částku ve výši 800 Kč a na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 175 000 Kč. Odvolání obžalovaného poté bylo zamítnuto usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 1. 2016, č. j. 4 Tmo 21/2015 - 342.

[21] Napadeným rozhodnutím ze dne 31. 3. 2016, č. j. MSP 272/2015-ODSK-OTC/19, byla žádost žalobkyně ve smyslu § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů stěžovatelem zamítnuta. V odůvodnění tohoto rozhodnutí přitom bylo konstatováno, že žadatelce byla trestným činem popsaným v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2015, č. j. 2 Tm 6/2015 – 289, způsobena těžká újma na zdraví. Dále bylo uvedeno,

že z § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů plyne, že peněžitou pomoc je možné poskytnout pouze v paušální částce nebo ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením. Žadatelka se domáhala peněžité pomoci ve výši 172 000 Kč, představující zadostiučinění nemajetkové újmy, avšak tento požadavek má dle stěžovatele z pohledu zákona o obětech trestných činů neznámou povahu. Peněžitou pomoc v požadované formě a výši tedy neposkytl, když předmětnou žádost zamítl.

[22] Nejvyšší správní soud úvodem svého hodnocení poznamenává, že zákon o obětech trestných činů byl přijat s cílem zlepšit postavení obětí, zejména tak, aby s nimi bylo zacházeno s respektem k jejich osobnosti, citlivě s ohledem na situace, v jakých se (nikoliv vlastní vinou) nachází, a způsobem, který jim nepřivodí další újmu. Spolu s tím byl též zdůrazněn aspekt, aby byla obětem trestných činů poskytnuta pomoc, a to včetně pomoci peněžní (viz důvodová zpráva k zákonu o obětech trestných činů). Co se pak týče základních principů, na nichž je poskytování peněžité pomoci vystavěno, platí, že primárním účelem peněžité pomoci je překlenutí zhoršené sociální situace způsobené oběti trestným činem, jak uvádí § 25 zákona o obětech trestných činů. Zároveň však lze dovodit také sekundární účel peněžité pomoci, jímž je (byť částečná) reparace újmy, která byla oběti trestným činem způsobena (viz Gřivna, T., Šámal, P., Válková, H. a kol.: *Zákon o obětech trestných činů. Komentář. 1. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2014). Uvedené lze dovodit též z obecného účelu tohoto zákona, kterým je (mimo jiné) zlepšení postavení osob poškozených trestných činem při uplatňování nároku na náhradu škody či nemajetkové újmy. Jakkoli totiž i dřívější úprava zakotvila možnost peněžité pomoci obětem trestných činů, tato úprava byla samostatná a nikterak v celku nezohledňovala postavení oběti a nezbytnost specifického přístupu k ní. To se právě přijetím nového zákona o obětech trestných činů změnilo, neboť ten komplexně reagoval na zvláštní postavení obětí trestných činů a takto v něm byla projevena zvýšená ochrana jejich práv (viz Jelínek, J. a kol.: *Zákon o obětech trestných činů: komentář s judikaturou*. Praha: Leges, 2014).

[23] Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud vycházel i v rámci posouzení nyní projednávaného případu. Nutno připomenout, že městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k závěru, že vyrozumění stěžovatele ze dne 27. 11. 2015 bylo vůči žalobkyni nedostačující. Nejvyšší správní soud tento závěr považuje v obecné rovině za správný, neboť výzva správního orgánu musí splňovat určité zákonné požadavky. Stěžovatel poučil žalobkyni toliko o znění § 28 odst. 1 písm. a) a b) zákona o obětech trestných činů, přičemž součástí tohoto poučení byla výzva, aby žalobkyně sdělila, *„co požadovaná částka 172 000 Kč představuje, z jakých položek se skládá, jakými úvahami byla při vyčíslení jednotlivých položek vedena a kterými konkrétními důkazy své tvrzení prokazuje“*. Stěžovatel ji však již neupozornil na to, aby reagovala na možnou formu pomoci uvedenou v dotčeném ustanovení. Městský soud poté v této souvislosti konstatoval, že je třeba (zvláště v tak citlivé oblasti jakou je pomoc obětem trestných činů), aby stěžovatel žadatelku poučil o možných formách pomoci, když je patrno, že ta žádá o peněžitou pomoc za nemajetkovou újmu, která jí byla přiznána i trestním soudem (pozn. zákon o obětech trestných činů poskytnutí peněžité pomoci v takových případech umožňuje), a zároveň jednoznačně vyjádřil, že požaduje přesnou specifikaci této formy. Tento právní názor městského soudu je přitom v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008 - 49, zdůraznil, že *„[p]okud jsou výrazy z oblasti běžného jazyka nedostatečné, vzbuzující právní nejasnost z pohledu*

správního orgánu, musí správní orgán vyzvat žadatele k upřesnění obsahu žádosti a vysvětlit mu, proč je upřesnění nezbytné .... Jedině tímto způsobem pak lze naplnit i obecnou zásadu správního řízení spočívající v přiměřenosti poučení o právech a povinnostech dotčené osoby ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu." (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 - 67, ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 As 4/2009 – 53, a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 10 As 260/2017 - 33).

[24] Pokud tedy stěžovatel za shora popsané procesní situace žalobkyni nevyzval a bez dalšího rozhodl o její žádosti, jednalo se o porušení procesních pravidel správního řízení. Takové pochybení pak ovlivňuje zákonnost rozhodnutí ve věci samé, přičemž tento deficit není možné zhojit tvrzením, že žalobkyně byla ve správním řízení zastoupena advokátkou. Správní řád totiž nerozlišuje postup správních orgánů za situace, kdy je učiněno (nedostatečné) podání účastníkem řízení samotným, či jeho zástupcem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 - 67). Nejvyšší správní soud tudíž shledal kasační námitky stěžovatele nedůvodnými.

[25] Městský soud tak z relevantních důvodů přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Vzhledem ke konkrétním okolnostem řešené věci je však nutné, aby Nejvyšší správní soud právní názor městského soudu, obsažený v odůvodnění jeho rozsudku, korigoval. Pro posouzení daného případu (resp. pro zrušení správního rozhodnutí stěžovatele) byl totiž s ohledem na učiněná zjištění rozhodný vztah § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů k § 28 odst. 2 tohoto zákona. Jak již bylo výše citováno, peněžitá pomoc se poskytne na základě některého z taxativně vymezených případů uvedených v § 28 odst. 1 písm. a) až d) zákona o obětech trestných činů, a to osobám ve smyslu § 24 odst. 1 písm. a) až d). Podle § 28 odst. 2 zákona o obětech trestných činů přitom platí, že *jestliže o náhradě škody nebo nemajetkové újmy bylo již rozhodnuto pravomocným rozsudkem, je výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozsudku závazná pro stanovení peněžité pomoci v rozsahu, v jakém již bylo o náhradě škody nebo nemajetkové újmy rozhodnuto*. Pravomocným rozsudkem se rozumí i rozsudek (trestní příkaz) v řízení trestním, obsahuje-li rozhodnutí výrok o náhradě škody nebo nemajetkové újmy. Výše způsobené škody nebo nemajetkové újmy zjištěná v rozhodnutí soudu je pak pro ministerstvo spravedlnosti (tj. stěžovatele) závazná v rozsahu, v jakém o ní bylo rozhodnuto. Jinými slovy, § 28 odst. 2 zákona o obětech trestných činů není sám o sobě právním základem pro poskytnutí peněžité pomoci, avšak usnadňuje pozici oběti trestného činu v řízení o žádosti o peněžitou pomoc při vyčíslení škody či nemajetkové újmy. Pokud je tedy škoda či nemajetková újma určena pravomocným rozhodnutím soudu, poškozený ji nemusí dále dokazovat – § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů hovoří o poskytnutí paušální částky 50 000 Kč, a současně připouští i poskytnutí částky vyšší, a to *ve výši, která představuje obětí prokázanou ztrátu na výdělku a prokázané náklady spojené s léčením* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 As 120/2018 - 31).

[26] Vycházeje z výše uvedeného výkladu a za stavu, kdy stěžovatel nepochybně věděl o tom, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 12. 10. 2015, č. j. 2 Tm 6/2015 – 289, byla obžalovanému mj. uložena povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě škody částku ve výši 800 Kč a na náhradě nemajetkové újmy částku ve výši 175 000 Kč, přičemž odvolání proti tomuto rozsudku bylo zamítnuto usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 1. 2016, č. j. 4 Tmo 21/2015 – 342 (nadepsaný rozsudek krajského soudu tudíž nabyl právní moci), tak bylo zcela namístě postupovat právě ve smyslu § 28 odst. 1 písm. b)

zákona o obětech trestných činů za současného užití odstavce 2 předmětného ustanovení. V projednávané věci totiž bylo zásadní skutečností to, že oběť trestného činu (tj. žalobkyně) najisto „prokázala“ výši způsobené škody na základě existence pravomocného rozhodnutí trestního soudu, čímž byla bez dalšího jednoznačně naplněna dikce § 28 odst. 1 písm. b) zákona o obětech trestných činů, a to v části připouštějící poskytnutí částky vyšší než paušální.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, a proto jí je stěžovatel povinen zaplatit náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[29] Žalobkyně byla v řízení o kasační stížnosti zastoupena advokátkou JUDr. Bělou Sedláčkovou. Důvodně vynaložené náklady se sestávají z odměny za zastupování a z hotových výdajů zástupkyně žalobkyně.

[30] Žalobkyni se tak přiznává náhrada odměny a hotových výdajů její zástupkyně, přičemž výše odměny za jeden úkon právní služby činí 3100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)]. Nejvyšší správní soud žalobkyni přiznal částku 3100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v podání vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K tomuto úkonu právní služby zdejší soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupkyně žalobkyně ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupkyně žalobkyně pak doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se do nákladů právního zastoupení započítává částka 714 Kč, která odpovídá příslušné sazbě daně. Žalobkyně tak má právo na náhradu nákladů řízení v celkové výši 4144 Kč, které uhradí stěžovatel k rukám její zástupkyně ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu